

Riedsútstel

Ried	: 15 febrewari 2018
Agindapunt	: 10
Status	: Opiniërend/Besluitvormend
Program	: Programma 6 – Sociaal domein
Eardere behandeling	: Controlecommissie d.d. 5 oktober 2017 (presentatie) Controlecommissie d.d. 30 november 2017 (bestuurlijke reaktie)
Portefúljehâlder	: dhr. J. Stellinga
Amtner	: mevr. R. de Vries-Mulder
Taheakke	: Bijlage 1 - Onderzoeksrapport 'SAMEN THUIS?' Wmo2015 in 16 Friese gemeenten; een complex samenspel tussen cliënten, gemeenten en aanbieders Bijlage 2 - Bestuurlijke reaktie van het college van B&W

Underwerp

Onderzoek rekenkamercommissie 'SAMEN THUIS?', Wmo2015 in 16 Friese gemeenten

Foech ried/kolleezje:

De raad is bevoegd overeenkomstig art. 81oa, art 182 en 185 van de Gemeentewet.

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Kennis te nemen van het onderzoeksrapport 'SAMEN THUIS?' Wmo2015 in 16 Friese gemeenten; een complex samenspel tussen cliënten, gemeenten en aanbieders.
2. De volgende aanbevelingen van de rekenkamercommissie/controlecommissie aan de raad over te nemen:
 1. *Als raad te sturen op inhoudelijke kwaliteitscriteria, klanttevredenheid en maatschappelijke resultaten en effecten.*
 2. *De overgenomen aanbevelingen uiterlijk eind 2018 te evalueren.*
 3. *Het college opdracht te geven om:*
 - 3.3 *De huidige goede samenwerking met de aanbieders te continueren en deze aanpak ook bij de ontluikende samenwerking met het voorveld en het medisch domein te hanteren.*
 - 3.4 *Het aantal contractpartners te heroverwegen, gelet op behoud van overzicht en kwaliteitsborging.*
 - 3.5 *In samenspraak met de aanbieders tot passende oplossingen te komen met betrekking tot de knelpunten en onduidelijkheden in de huidige bekostigingssystematiek.*
 - 3.7 *De website www.tichtbyelkoar.nl bij te werken en ervoor te zorgen dat deze up-to-date blijft.*
 - 3.8 *Een registratie bij te houden of de in de wet genoemde wettelijke termijnen worden gehaald. Dit met het doel om de eventuele oorzaken van het niet halen van deze termijnen aan te pakken. Dit zijn gegevens waar je als gemeente op bij kunt sturen.*
 - 3.9 *Een beoordeling van de aanbieders plaats te laten vinden op basis van de behaalde resultaten. Wellicht moeten er aanbieders geschrapt worden als de resultaten achterblijven bij het gewenste resultaat.*
 - 3.10 *Voor wat betreft het bij de wet verplicht gestelde toezicht op de Wmo, in ieder geval samen met Tytsjerksteradiel, maar zo mogelijk in groter verband, bijvoorbeeld provinciaal, structureel een toezichthouder aan te wijzen.*
3. De volgende aanbeveling van de rekenkamercommissie gedeeltelijk over te nemen met inachtneming van de kanttekeningen die het college in de bestuurlijke reaktie bij de aanbeveling heeft gemaakt:
 - 3.2 *Het college van B&W op te dragen de Wmo-adviesraad en de cliëntenraad werk & inkomen samen te voegen waardoor integrale advisering kan plaatsvinden, waarbij*

tevens eventuele nieuwe werkwijzen worden ontwikkeld (het college van B&W kan zich niet geheel vinden in de aanbeveling om de Wmo-adviesraad en de cliëntenraad zondermeer samen te voegen, omdat het college tegelijkertijd ook samen op zoek wil naar het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen).

4. Het college van B&W voor te stellen om een nieuwe reactie op de volgende aanbeveling te geven en met een nieuw voorstel te komen, dit ondanks de kanttekeningen die het college van B&W bij de aanbeveling heeft gemaakt:

3.6 De onafhankelijke cliëntondersteuning buiten de dorpendteams te organiseren en cliënten en inwoners hierover actief te informeren.

Ynlieding

In zestien Friese gemeenten is onderzoek gedaan naar de uitvoering van de Wmo2015. Dit heeft geresulteerd in zestien onderzoeksrapporten die bestaan uit drie delen, deel A, specifiek met onderzoeksbevindingen voor de eigen gemeente, deel B, het generieke deel met een vergelijking van de zestien gemeenten met daarin een presentatie van goede voorbeelden en deel C, met generieke conclusies en aanbevelingen voor alle gemeenten op basis van deel B. De onderzoeksresultaten van Achtkarspelen (deel A) en de conclusies en aanbevelingen zijn ter bespreking voor de raad. De onderzoeksbevindingen van de vijftien andere gemeenten met goede voorbeelden (deel B) met bijbehorende conclusies en aanbevelingen (deel C) zijn bedoeld ter informatie.

Op 5 oktober 2017 heeft de rekenkamercommissie (RKC) het onderzoek naar de Wmo2015 gepresenteerd aan de controlecommissie. In deze bijeenkomst heeft de controlecommissie besloten om het college van B&W om een bestuurlijke reactie te vragen op het onderzoeksrapport en om nog drie aanbevelingen toe te voegen (aanbevelingen 3.8, 3.9 en 3.10) aan de aanbevelingen die de rekenkamercommissie heeft gedaan. De op 20 november 2017 ontvangen bestuurlijke reactie van het college is op 30 november jl. besproken in de controlecommissie.

Conclusies

Op basis van de onderzoeksbevindingen heeft de rekenkamercommissie de volgende conclusies geformuleerd:

Beleid

1. De gemeente Achtkarspelen maakt realisatie beleidsdoelen Sociaal Domein inzichtelijk
De gemeente is zich bewust van het belang om de realisatie van beleidsdoelen in het sociaal domein inzichtelijk te kunnen maken en handelt daar ook naar. Daarmee loopt de gemeente – samen met Tytsjerksteradiel – voorop in vergelijking met de andere onderzochte Friese gemeenten. We verwijzen daarbij naar de uitgevoerde nulmeting over participatie, autonomie en ondersteuning, en de ontwikkeling van een set van sturingsindicatoren met streefwaarden.
2. De relatie tussen Wmo-adviesraad en college is goed, de adviesraad voelt zich serieus genomen
Er is sprake van een vruchtbare interactie tussen de Wmo-adviesraad en het college. De adviesraad is actief betrokken geweest bij de totstandkoming van het Wmo-beleid. Daarnaast heeft de adviesraad formeel advies gegeven over het beleidsplan, de verordening en de beleidsregels. De Wmo-raad ervaart de gemeente als toegankelijk. Het organiseren van de dialoog met inwoners en cliënten vraagt wel aandacht.
3. Geen integrale advisering aan het college door de adviesraden voor Wmo en Cliëntenraad
De gemeente benadert in beleid en uitvoering de domeinen Wmo en Werk & Inkomen integraal. Het is daarom niet wenselijk dat er zowel een Wmo-adviesraad als een cliëntenraad Werk & Inkomen werkzaam is in de gemeente Achtkarspelen.

Uitvoering

4. De interactie tussen gemeente en aanbieders verloopt naar tevredenheid
Een open dialoog met de aanbieders over verantwoording, registratie en de wettelijke kaders, niet alleen bij de contractering maar ook gedurende de uitvoering van de Wmo2015, is positief en opbouwend.
5. De gemeente Achtkarspelen heeft actief de transformatieopgave opgepakt
Bij de decentralisaties in het Sociaal Domein heeft de gemeente direct de transformatieopgave opgepakt. Dat betekent dat de gemeente doordachte keuzes heeft gemaakt over haar rol in de uitvoering van het Wmo-beleid: niet zelf sturen, maar de regie neerleggen bij de dorpenteams en de aanbieders.
6. De gemeente Achtkarspelen biedt veel keuzevrijheid voor cliënten
De gemeente heeft, naast een groot aantal gecontracteerde aanbieders, ook relatief veel cliënten met een PGB en de vergoedingspercentages liggen ook hoger dan bij de andere onderzochte gemeenten. De gemeente biedt daarmee veel keuzevrijheid aan de cliënten. De gemeente dient er wel voor te waken dat het grote aantal gecontracteerde aanbieders niet ten koste gaat van het behoud van overzicht en kwaliteitsborging.
7. Resultaatbekostiging is een goede keuze, maar leidt ook tot knelpunten
We waarderen de keuze van de gemeente om te kiezen voor bekostiging op basis van resultaat. In de praktijk blijkt de gekozen systematiek op sommige punten echter tot knelpunten en onduidelijkheden te leiden, zowel voor aanbieders (extra administratie) als voor cliënten (eigen bijdrage).
8. De cliëntondersteuning is niet onafhankelijk
De medewerkers van de dorpenteams worden beschouwd als de onafhankelijke cliëntondersteuners. Gezien de bedoeling van de wetgever is dit niet geheel zuiver. Weliswaar geeft de gemeente de professionals ruimte, maar hun positie is formeel (nog) niet onafhankelijk; medewerkers zijn immers direct of indirect nog in dienst van de gemeente.
9. De informatie op de website is niet up-to-date
De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel hebben samen een website in het leven geroepen: www.tichtbyelkoar.nl. Via deze website worden de inwoners over de voorzieningen in het sociaal domein geïnformeerd. De informatievoorziening op de deze website is niet volledig en up-to-date.

Informatievoorziening

10. De informatievoorziening aan de raad stelt de raad goed in de gelegenheid zijn controlerende rol te vervullen
De gemeenteraad is goed aangesloten bij de totstandkoming van de sturingsindicatoren. De raad krijgt elke vier maanden heldere overzichten over een groot aantal indicatoren en over de ontwikkelingen in het sociaal domein.

Aanbevelingen

In aansluiting op de conclusies komt de rekenkamercommissie tot de volgende aanbevelingen aan de raad, de controlecommissie heeft de aanbevelingen 3.8, 3.9 en 3.10 hier nog aan toegevoegd:

1. Zorg ervoor dat u stuurt op inhoudelijke kwaliteitscriteria, klanttevredenheid en maatschappelijke resultaten en effecten.

2. Evalueer uiterlijk eind 2018 de uitwerking van de door u overgenomen aanbevelingen.
3. Geef het college opdracht om:
 - 3.1. Het ontwikkelde beleidsinstrument te gebruiken voor een vervolgmeting, rekening houdend met de leerpunten uit de nulmeting.
De gemeente heeft in de afgelopen jaren – los van het verplichte cliëntervaringsonderzoek – geen evaluatie/onderzoek laten uitvoeren naar ervaringen van inwoners en cliënten, maar wel is er een meetinstrument ontwikkeld vanuit de nulmeting. Dit instrument kan zeer nuttig zijn bij de uitvoering van een vervolgmeting.
 - 3.2. De Wmo-adviesraad en de cliëntenraad werk & inkomen samen te voegen waardoor integrale advisering kan plaatsvinden.
 - 3.3. De huidige goede samenwerking met de aanbieders te continueren en deze aanpak ook bij de ontluikende samenwerking met het voorveld en het medisch domein te hanteren.
 - 3.4. Het aantal contractpartners te heroverwegen, gelet op behoud van overzicht en kwaliteitsborging.
 - 3.5. In samenspraak met de aanbieders tot passende oplossingen te komen met betrekking tot de knelpunten en onduidelijkheden in de huidige bekostigingssystematiek.
 - 3.6. De onafhankelijke cliëntondersteuning buiten de dorpen teams te organiseren en cliënten en inwoners hierover actief te informeren.
 - 3.7. De website www.tichtbyelkoar.nl bij te werken en ervoor te zorgen dat deze up-to-date blijft.
 - 3.8. Een registratie bij te houden of de in de wet genoemde wettelijke termijnen worden gehaald. Dit met het doel om de eventuele oorzaken van het niet halen van deze termijnen aan te pakken. Dit zijn gegevens waar je als gemeente op bij kunt sturen.
 - 3.9. Een beoordeling van de aanbieders plaats te laten vinden op basis van de behaalde resultaten. Wellicht moeten er aanbieders geschrapt worden als de resultaten achterblijven bij het gewenste resultaat.
 - 3.10. Voor wat betreft het bij de wet verplicht gestelde toezicht op de Wmo, in ieder geval samen met Tytsjerksteradiel, maar zo mogelijk in groter verband, bijvoorbeeld provinciaal, structureel een toezichthouder aan te wijzen.

Bestuurlijke reactie college en advies controlecommissie

Er zijn drie aanbevelingen waar het college zich niet (helemaal) in kan vinden:

- Aanbeveling 3.1: het college kan zich niet vinden in deze aanbeveling. Er wordt wel wat gedaan, maar niet in de mate waarin de RKC dit graag zou zien. Het college stelt voor om deze aanbeveling niet over te nemen.
De leden van de controlecommissie kunnen zich vinden in de reactie van het college en adviseren de raad om deze aanbeveling niet over te nemen.
- Aanbeveling 3.2: het college kan zich niet geheel vinden in deze aanbeveling en wil de Wmo-adviesraad en de cliëntenraad niet zondermeer samenvoegen, maar tegelijkertijd wil het college ook samen op zoek naar het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen. Het college stelt voor om deze aanbeveling gedeeltelijk over te nemen.
De leden van de controlecommissie kunnen zich vinden in de reactie van het college en adviseren de raad om deze aanbeveling gedeeltelijk over te nemen.
- Aanbeveling 3.6: het college kan zich niet geheel vinden in deze aanbeveling en adviseert om deze gedeeltelijk over te nemen.
De leden van de controlecommissie kunnen zich niet vinden in de reactie van het college. De rekenkamercommissie heeft het niet over de onafhankelijkheid van de jeugd- en dorpen teams, maar adviseert om de cliëntondersteuners uit deze dorpen teams te halen. De controlecommissie adviseert de raad om deze aanbeveling over te nemen en het college te vragen om een nieuwe reactie op deze aanbeveling en met een nieuw voorstel te komen.

Ried : 15 februari 2018
Punt : 10
Side : 5

Op 30 november 2017 is de bestuurlijke reactie van het college van B&W besproken in de controlecommissie en besloten is om de raad de adviseren de aanbevelingen 1, 2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9 en 3.10 over te nemen en het college te verzoeken deze aanbevelingen conform uit te voeren. De raad wordt verder geadviseerd om aanbeveling 3.1 niet over te nemen en aanbeveling 3.2 gedeeltelijk over te nemen. Bij aanbeveling 3.6 wordt geadviseerd het college te vragen om nieuwe reactie op de aanbeveling en met een nieuw voorstel te komen.

Buitenpost, 26 januari 2018

Namens de controlecommissie,

secretaris,

mevr. J. van Hoppe MPM

voorzitter,

dhr. M.C. Buising

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelet op art. 81oa, art 182 en 185 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van de controlecommissie van de raad van Achtkarspelen
d.d. 26 januari 2018 punt nr.: 10;

Beslút:

1. Kennis te nemen van het onderzoeksrapport 'SAMEN THUIS?' Wmo2015 in 16 Friese gemeenten; een complex samenspel tussen cliënten, gemeenten en aanbieders.
2. De volgende aanbevelingen van de rekenkamercommissie/controlecommissie aan de raad over te nemen en conform uit te voeren:
 1. *Als raad te sturen op inhoudelijke kwaliteitscriteria, klanttevredenheid en maatschappelijke resultaten en effecten.*
 2. *De overgenomen aanbevelingen uiterlijk eind 2018 te evalueren.*
 3. *Het college opdracht te geven om:*
 - 3.3 *De huidige goede samenwerking met de aanbieders te continueren en deze aanpak ook bij de ontluikende samenwerking met het voorveld en het medisch domein te hanteren.*
 - 3.4 *Het aantal contractpartners te heroverwegen, gelet op behoud van overzicht en kwaliteitsborging.*
 - 3.5 *In samenspraak met de aanbieders tot passende oplossingen te komen met betrekking tot de knelpunten en onduidelijkheden in de huidige bekostigingssystematiek.*
 - 3.7 *De website www.tichtbyelkoar.nl bij te werken en ervoor te zorgen dat deze up-to-date blijft.*
 - 3.8 *Een registratie bij te houden of de in de wet genoemde wettelijke termijnen worden gehaald. Dit met het doel om de eventuele oorzaken van het niet halen van deze termijnen aan te pakken. Dit zijn gegevens waar je als gemeente op bij kunt sturen.*
 - 3.9 *Een beoordeling van de aanbieders plaats te laten vinden op basis van de behaalde resultaten. Wellicht moeten er aanbieders geschrapt worden als de resultaten achterblijven bij het gewenste resultaat.*
 - 3.10 *Voor wat betreft het bij de wet verplicht gestelde toezicht op de Wmo, in ieder geval samen met Tytsjerksteradiel, maar zo mogelijk in groter verband, bijvoorbeeld provinciaal, structureel een toezichthouder aan te wijzen.*
3. *Het college van B&W op te dragen de Wmo-adviesraad en de cliëntenraad werk & inkomen samen te voegen waardoor integrale advisering kan plaatsvinden, waarbij tevens eventuele nieuwe werkwijzen worden ontwikkeld (het college van B&W kan zich niet geheel vinden in de aanbeveling om de Wmo-adviesraad en de cliëntenraad zondermeer samen te voegen, omdat het college tegelijkertijd ook samen op zoek wil naar het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen).*
4. Het college van B&W voor te stellen om een nieuwe reactie op de volgende aanbeveling te geven en met een nieuw voorstel te komen, dit ondanks de kanttekeningen die het college van B&W bij de aanbeveling heeft gemaakt:
 - 3.6 *De onafhankelijke cliëntondersteuning buiten de dorpenteams te organiseren en cliënten en inwoners hierover actief te informeren.*

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 15 februari 2018.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. J. van Hoppe MPM

dhr. G. Gerbrandy